

ODBORNÝ POSUDOK

**vypracovaný v zmysle § 13 zákona č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

k strategickému dokumentu:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PODHORANY

Obstarávateľ:

OBEC PODHORANY, Mechenice 51, 951 46 Podhorany

**Zhotoviteľ, zodpovedný projektant ÚPN-O Podhorany a spracovateľ
správy o hodnotení strategického dokumentu:**

Ing. arch. Janka PRIVALINCOVÁ, Azalkova 11, 949 01 Nitra

Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie ÚPP a ÚPD obce:

Ing. Katarína FRANCOVÁ, Puškinova 1494/7, 955 01 Topoľčany

Spracovateľ odborného posudku:

Ing. Tibor ČIERNY, Príbelce č. 178, 991 25 Príbelce

ÚVOD

Obstarávateľ

Názov: Obec Podhorany
Sídlo: Mechenice 51, 951 46 Podhorany
IČO: 00 308 374
Oprávnený zástupca navrhovateľa: Mgr. Magdaléna Bogyová, starostka obce

Základné údaje o strategickom dokumente

Názov: Územný plán obce Podhorany
Charakter: Územnoplánovacia dokumentácia na lokálnej úrovni

Cieľom územnoplánovacej dokumentácie je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určovať jeho zásady, navrhovať vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavným cieľom ÚP obce Podhorany je vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na území obce, predovšetkým:

- rešpektovaním záväznej časti ÚP R Nitrianskeho kraja,
- získanie právne záväzného dokumentu, usmerňujúceho rozvoj obce na základe zohľadnenia odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov obce, obecnej samosprávy, štátnej správy),
- zabezpečenie ďalšieho rozvoja obce v stanovenom rozsahu vytipovaním najvhodnejších rozvojových plôch a smerov, stanovenie zásad funkčného využitia plôch tak, aby nedochádzalo k nežiaducim kolíziám jednotlivých funkcií,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie priestorových regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine podporovať a udržiavať všetky miestne pamiatky, zvláštnosti a tradície - vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na rozvoj technického vybavenia,
- vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.

Predložený návrh ÚP obce Podhorany rieši nasledovné rozvojové lokality:

- Obytné a zmiešané územie – B – B1 – B14
- Územie občianskej vybavenosti – OV1, OV2, OV3
- Rekreačné územie (rekreácia a záhradkárska osada) – RŠ1, RŠ2, RZ
- Územie špecifickej vybavenosti (cintorín) – ŠV1, ŠV2, ŠV3
- Výrobné územie (poľnohospodárska výroba) – POV1, POV2
- Protipovodňové opatrenia – PPO1, PPO2, PPO3.

Vypracovanie odborného posudku podľa § 13 zákona

Odborný posudok pre navrhovaný strategický dokument „Územný plán obce Podhorany“ podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), na základe určenia Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-NR-OSZP3-2019/0009109-44, zo dňa 05.08.2019) vypracoval Ing. Tibor Čierny, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti pre účel posudzovania vplyvov na životné prostredie, pod číslom 462/2010/OHPV.

Pre spracovanie posudku boli poskytnuté nasledovné podklady:

1. správa o hodnotení strategického dokumentu (ÚPD) a stanoviská k nej,
2. návrh Územného plánu obce Podhorany,
3. záznam z verejného prerokovania.

V odbornom posudku sú vyhodnotené:

- A) úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu,
- B) stanoviská podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov a verejné prerokovanie správy o hodnotení
- C) úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- D) použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií,
- E) varianty riešenia strategického dokumentu,
- F) návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Členenie posudku a návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu vychádzajú z ustanovení § 13 ods. 8 a 9 zákona o posudzovaní vplyvov.

POSÚDENIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

A) ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Návrh Územného plánu obce Podhorany je spracovaný v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Územný plán obce Podhorany ako strategický dokument je predmetom posudzovania v zmysle § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Návrh územného plánu obce Podhorany rieši územie obce Podhorany, ktoré je vymedzené katastrálnymi územiami Sokolníky a Mechenice. Obec Podhorany sa nachádza v Nitrianskom kraji a v okrese Nitra. Územný plán rieši administratívno-správne územie obce Podhorany s celkovou výmerou 1770,7269 ha (Sokolníky 495,7804 ha a Mechenice 1274,9465 ha).

Zadanie na územný plán obce Podhorany bolo prerokované v zmysle § 20 ods. 2, 3 a 4 stavebného zákona a následne schválené uznesením Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch č. 1/1/2019 zo dňa 25.01.2019. Riešenie návrhu ÚP-O a zámery v území sú v súlade s hlavnými cieľmi stanovenými pre rozvoj obce v Zadaní.

Textová časť Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „Správa“) bola predložená v rozsahu 20 strán; tabuľky sú integrovanou súčasťou textu. Správu vypracovala Ing. arch. Janka Privalincová, v mesiaci júl 2019.

Správa z hľadiska základných atribútov, ktoré sú určené zákonom o posudzovaní vplyvov, t.j. obsah, štruktúra a rozsah, je vypracovaná v súlade s prílohou číslo 5 zákona o posudzovaní vplyvov.

Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie podľa § 9 zákona o posudzovaní vplyvov obsahuje:

V kapitole A. Základné údaje, v časti obsahuje I. Základné údaje o obstarávateľovi, v časti II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii: názov strategického dokumentu, umiestnenie predmetu dokumentácie, zoznam dotknutých obcí, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice.

V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia v časti I. Údaje o vstupoch analyzuje: pôdu, vodu, energetické zdroje, nároky na dopravu a inú infraštruktúru, suroviny. V časti II. Údaje o výstupoch analyzuje: ovzdušie, vodu, odpady, hluk a vibrácie, žiarenie a iné fyzikálne polia, dopĺňujúce údaje.

V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, v časti I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia uvádza vymedzenie hraníc dotknutého územia, v časti II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia analyzuje horninové prostredie, hydrogeologické a geodynamické pomery, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdne pomery, faunu a flóru, krajinu, chránené územia, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo, kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská, paleontologické náleziská, iné zdroje znečistenia a zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V časti III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti analyzuje vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a geodynamické javy a geomorfologické pomery, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na vodné pomery, vplyvy na pôdu, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvy na krajinu, vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V závere uvádza komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V časti IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti výroby, dopravy, technickej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

V časti V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.

V časti VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.

V časti VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri spracovaní správy o hodnotení.

V časti VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie.

V časti C.IX. až C.XI. je uvedený a podpísaný riešiteľ, zoznam doplňujúcich správ, potvrdenie správnosti a úplnosti údajov, podpis a pečiatka oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Úplnosť Správy bola hodnotená z hľadiska požiadaviek tejto prílohy, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre jej obsah a štruktúru. Významné kritérium pre posúdenie úplnosti však predstavuje aj „Rozsah hodnotenia“ určený podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov príslušným orgánom a súbor stanovísk a pripomienok k Rozsahu hodnotenia a súvisiacim krokom obstarávateľa podľa stavebného zákona a zákona o posudzovaní vplyvov.

Z hľadiska vypovedacej schopnosti Správy vo vzťahu k predmetu posudzovania a cieľom obstarávateľa, je spracovaná na dobrej úrovni. Jednotlivé kapitoly vo vnútorných väzbách a vo väzbe na ostatné časti Správy, rozsahom poskytovaných informácií, systematicky a v logickej väzbe k samotnému predmetu informujú o súčasnom stave územia a návrhoch riešenia (potrieb) navrhovaných na umiestnenie do tohto územia, vychádzajúc z obsahu návrhu Územného plánu obce Podhorany.

Formálne, vecne a problémovo je Správa konzistentná, korektne reaguje na návrhy a požiadavky, ktoré sú súčasťou návrhu Územného plánu obce Podhorany, t.j. vlastné návrhy a požiadavky obce Podhorany alebo boli uplatnené k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu, resp. definované v rozsahu hodnotenia.

Konštatujem, že v Správe a v procese obstarávania bola zabezpečená a využitá kontinuita informácií a analýz stavu a významu tohto procesu zodpovedajúci podmienkam ustanovených zákonom o posudzovaní vplyvov a stavebným zákonom. Z hľadiska obsahového sa vyskytli v správe a v návrhu strategického dokumentu určité nezrovnalosti v pojmoch v súlade s platnou právnou úpravou (napr. nesprávne používané pojmy PPF, LPF a pod.).

Príslušný orgán a obstarávateľ Správy v priebehu spracovania odborného posudku na základe vyžiadania doplnili niektoré požadované informácie a listinné doklady.

Možno konštatovať, že Správa obsahuje podstatné informácie o charaktere navrhovaného strategického dokumentu, základné informácie o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. V Správe sú primeraným spôsobom vyhodnotené vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a porovnané s nulovým variantom, ktorý predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia. Údaje boli uvedené v podrobnosti, ktorá umožňuje posúdiť očakávané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. Celkové vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na dotknuté územie boli komplexne zdokumentované a vyhodnotené na základe hodnotenia podkladových materiálov. Hodnotenie vychádza zo súčasnosti známych údajov o vstupoch a výstupoch vzhľadom k prírodným zdrojom a zložkám životného prostredia. Možno konštatovať, že úplnosť zistenia vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie je dostatočná.

B) STANOVISKÁ PODĽA § 12 ZÁKONA O POSUDZOVANÍ VPLYVOV A VEREJNÉ PREROKOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie rozoslal Správu na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam (Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, OSŽP2, Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, OSŽP3, Okresný úrad Nitra, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Nitra, Odbor krízového riadenia, Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, Okresný úrad Nitra, Pozemkový a lesný odbor, Krajský pamiatkový úrad Nitra, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja Nitra, ŠOP CHKO Ponitrie Nitra, Lesy SR š.p. Banská Bystrica, SVP, š.p. OZ Piešťany, Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra, ŠGÚ DŠ Bratislava, MŽP SR, Odbor štátnej geologickej správy Bratislava, Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nitra, Mesto Nitra, Obec Výčapy - Opatovce, Obec Bádice, Obec Žirany, Obec Štitáre, Obec Nitrianske Hrnčiarovce, Obec Jelšovce, Obec Ľudovítová).

V zmysle § 12 zákona o posudzovaní vplyvov boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 3835/2019-5.3, 38462/2019, zo dňa 22.07.2019) v stanovisku uvádza

1. V katastrálnom území obce Podhorany sa nachádza:

- Výhradné ložisko „Žirany – stavebný kameň (473)“, s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) pre Calmit, spol. s r.o., - závod Žirany, Bratislava
- Výhradné ložisko „Žirany– stavebný kameň (586)“, s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) pre Calmit, spol. s r.o., - závod Žirany, Bratislava.

Podľa § 15 ods. 1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie. Ministerstvo požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území v územnoplánovacej dokumentácii. Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk žiadame územia v blízkosti chránených ložiskových území nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.

2. V predmetnom území sa nachádza prieskumné územie (PÚ) „Topoľčany – horľavý zemný plyn“, určené pre držiteľa prieskumného územia NAFTA a.s. Bratislava s platnosťou do 31.12.2024. Ministerstvo je dotknutým orgánom v územnom konaní podľa § 23 ods. 16 geologického zákona. Nakoľko podľa § 22 ods. 1 geologického zákona môže ministerstvo lehotu prieskumného územia predĺžiť žiadame v súlade s § 12 ods. 4 písm. n) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii vyznačiť hranice prieskumných území v územnoplánovacej dokumentácii.

3. V predmetnom území sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

4. V predmetnom území sú na základe výpisu z informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže:

Názov EZ: NR (023) / Podhorany – skládka KO, časť Mechenice

Názov lokality: skládka KO, časť Mechenice

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35-65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

5. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

6. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Krajský pamiatkový úrad v Nitre (list č. NR-11/990-3/5288/U, zo dňa 16.06.2011) v stanovisku uvádza, že ku predloženej územnoplánovacej dokumentácii, ktorá rieši funkčné vymedzenie a usporiadanie plôch a stanovuje základné zásady organizácie územia vydáva súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Krajský pamiatkový úrad v Nitre nevyžaduje špeciálne vyhodnotenie v zmysle posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky (list č. OU-NR-OVBP1-2019/035353-002, zo dňa 15.07.2019) v stanovisku uvádza, že k Správe nemá pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Nitra, odbor krízového riadenia (list č. OU-NR-OKR-2019/35717/2, zo dňa 17.07.2019) v stanovisku uvádza, že k Správe nemá pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, orgán ochrany prírody a krajiny (list č. OU-NR-OSŽP3-2019/009109-02a-F14, zo dňa 22.07.2019) v stanovisku uvádza:
K samotnej Správe nemáme pripomienky.

Tunajší úrad, v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, má však k samotnému ÚP obce (návrhu) nasledujúce pripomienky:

1. Upraviť na str. 53 smernej časti ÚP text:

Ochrana prírody a krajiny

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie najmä:

- obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu
- odstraňovanie následkov takých zásahov
- starostlivosť o ekosystémy
- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability

a to podľa platného zákona č. 543/2002 Z.z. v súčasnom platnom znení – zmena od 1.1.2014:

§ 2 ods. 1 zákona

Ochranou prírody a krajiny sa podľa tohto zákona rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy,¹⁰⁾ nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

2. Na str. 15 záväznej časti ÚP zaradiť do kapitoly Ochrana pred povodňami nasledovný text:

V záujme predchádzania vzniku povodňových situácií a lokálnych bahenných povodní z dôvodu čoraz častejšieho výskytu extrémnych krátkodobých prívalových dažďov a zabráneniu erózií pôdy, a to najmä z dôvodu ochrany nehnuteľnosti (nadzemné stavby – rodinné domy a pod.) vytvárať zasakovacie políčka (trvalé trávne porasty alebo viacročné krmoviny) v striedaní s líniovými porastami NSKV v častiach extravilánu na ornej pôde s vyšším stupňom sklonu svahov. Kultúry TTP realizovať hlavne na svahoch s vyšším stupňom sklonu svahov v kombinácii so zasakovacími a zvodnými prielohmi. Nepripúšťať najmä v blízkosti obytných zón v rámci osevných plánov riedkosiate plodiny (kukurica, slnečnica, repka) bez zabezpečovacích opatrení na ornej pôde a to z dôvodu preventívneho zabránenia vzniku lokálnych bahenných povodní.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSŽP2-2019/036674-002, zo dňa 29.07.2019) v stanovisku uvádza, že k Správe nemá pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra (list č. 1631/2019, zo dňa 19.07.2019) v stanovisku uvádza, že k Správe nemá pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Slovenská správa ciest Bratislava (list č. SSC/7490/2019/2320/27427, zo dňa 24.07.2019) vo svojom stanovisku uviedlo, že v katastrálnom území obce sa nachádza cesta II/593 križovatka s I/64 – Dolné Lefantovce a III/1664 križovatka s II/593 – Mechenice. Z hľadiska ochrany záujmov SSC nie je nutné ÚPN O Podhorany posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajinej oblasti Ponitrie a Chránenej krajinej oblasti Dunajské Luhy (list č. CHKOPN a DL/289-001/2019, zo dňa 19.07.2019): v stanovisku uvádza:

A. Vstupné údaje

Predmet činnosti: Cieľom obstarania územnoplánovacej dokumentácie je potreba vypracovania dokumentu, ktorý bude riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určovať jeho zásady, navrhovať vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, stanoví plochy na umiestnenie verejnoprospešných stavieb. ÚP má za cieľ regulačne usmerniť spôsob využitia priestoru: - zabezpečiť rozvojové plochy pre bývanie v rodinných a bytových domoch, občiansku vybavenosť, rekreáciu, šport, výrobu, služby, agroturistiku, dopravné a technické vybavenie, ochranu prírody a tvorbu krajiny, ÚSES, verejnoprospešné stavby

Obstarávateľ: obec Podhorany

Účel stanoviska: Stanovisko vydávané v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení neskorších predpisov a v zmysle § 9 ods. 1 písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov.

Podklady: „Územný plán obce Podhorany – návrh“, Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie Územný plán obec Podhorany, 2019, spracovateľ Ing. arch. Janka Privalincová, Nitra, stanovisko SCHKO Ponitrie č.j. CHKO PN 180-003/18 zo dňa 13.12.2018 k zadaniu, podklady Správy CHKO Ponitrie

B. Stanovisko

Identifikácia územia: Nitriansky kraj, okres Nitra, k.ú. Mechenice a k.ú. Sokolníky (obec Podhorany).

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody:

V katastrálnom území obce evidujeme nasledovné záujmové územia ochrany prírody:

Územia európskeho významu zo siete Natura 2000

Územie európskeho významu SKUEV0130 Zobor – ochrana územia je zabezpečená v zmysle Výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. V časti územia v k.ú. Mechenice platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov **druhý, tretí a štvrtý stupeň ochrany**. Celková rozloha územia v katastroch Dolné Štitáre, Dražovce, Mechenice, Nitrianske Hrnčiarovce, Sokolníky, Zobor a Žirany je 1904,791 ha.

Územie európskeho významu SKUEV0877 Malý Bahorec navrhované na doplnenie siete území európskeho významu Natura 2000.

Predbežná ochrana územia je zabezpečená opatrením zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Opatrenie nadobudlo účinnosť dňa 1. januára 2018. Opatrením sa ustanovuje doplnok národného zoznamu území európskeho významu v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 495/2017 z 25. októbra 2017 o Druhej aktualizácii národného zoznamu území európskeho významu.

V území platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov druhý stupeň ochrany. Územie sa nachádza v k.ú. Sokolníky na celkovej rozlohe 5,977 ha. Dôvodom ochrany je výskyt biotopov európskeho významu *Subpanónske travinnobylinné porasty a Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápniťom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae)*.

Chránené vtáčie územie SKCHVU031 Tribeč vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 17/2008 Z.z. zo 7.1.2008, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tribeč s určením zákazových činností na území CHVÚ.

Dôvodom ochrany CHVÚ Tribeč je predovšetkým ochrana orla kráľovského, jeho hniezdisk a lovisk, ďalej zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: ďatľa prostredného, hrdličky poľnej, krutihlava hnedého, leľka lesného, muchára sivého, muchárika bieločrného, penice jarabej, prepelice poľnej, včelára lesného, výra skalného, žltouchvosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územia národnej siete – veľkoplošné chránené územie

Chránená krajinná oblasť Ponitrie vyhlásená Vyhláškou MK SR č. 58, zo dňa 24.júna 1985 ktorou sa vyhlasuje Chránená krajinná oblasť Ponitrie.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov platí v území **druhý stupeň ochrany**.

Územia národnej siete – maloplošné chránené územia

Chránený areál Huntácka dolina sa nachádza v k.ú. Mechenice a Žirany, na celkovej rozlohe 8,7 ha. Dôvodom ochrany je ojedinelý geomorfologický fenomén v južnej časti pohoria Tribeč, fluválne modelovaná časť doliny odráža zmeny a podmienky evolúcie stredohorského reliéfu. V území platí zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov **štvrtý stupeň ochrany**.

Prírodná rezervácia Žibrica sa nachádza v k.ú. Štitáre, Mechenice a Žirany na celkovej rozlohe 68,59 ha. Dôvodom ochrany sú prirodzené xerothermné spoločenstvá rastlín a živočíchov. V území platí zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov **štvrtý a tretí stupeň ochrany**.

Ostatné záujmové lokality ochrany prírody

1. Lokalita Hôrka južne od obce v k.ú. Mechenice s výskytom xerothermných spoločenstiev zarastajúcich krovínami, v južnej časti lokality v mozaike s xerothermnými biotopmi s výskytom chránených druhov z čeľade Orchidaceae. Jedná sa o biotop európskeho významu *Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty*.
2. Lokalita Južné a východné svahy Malého Bahorca kóta 208,4 m n.m. (k.ú. Sokolníky, parcely číslo 314/2 – časť, 314/15, 321/1, 321/2, 322/28 – časť, 322/74 – C-KN) s výskytom xerothermných spoločenstiev zarastajúcich krovínami. Jedná sa o biotop európskeho významu *Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty s výskytom chránených druhov z čeľade Orchidaceae*.
3. Lokalita pod Vinohradmi k.ú. Mechenice parcela číslo 668/1 (C-KN) v blízkosti hranice CHKO Ponitrie. Jedná sa o územie s výskytom xerothermných spoločenstiev zarastajúcich krovínami, kde bol identifikovaný biotop európskeho významu *Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty*.

Uvedené xerothermné lokality s výskytom biotopu európskeho významu Tr2 významne zvyšujú biodiverzitu územia v krajine, kde dominujú poľnohospodársky využívané pozemky. Tieto lokality je potrebné zachovať bez stavebnej činnosti, so zabezpečením starostlivosti o územie odstraňovaním náletových drevín a krovín.

4. Lokalita Mezofilné lúky pod lesom – južne od kóty Hôrka (291,7 m n.m) – V tejto časti katastra Mechenice je potrebné zachovať trvalé trávne porasty bez zmeny kultúry.

Ďalej je potrebné zachovať existujúce remízky s výskytom mimolesnej drevinovej vegetácie v celom záujmovom území obce Podhorany.

Brehový porast prírodných úsekov potoka Hunták a jeho ľavostranného prítoku spĺňa kritérium na zaradenie k prioritnému biotopu európskeho významu Ls 1.3 *Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy* a prioritnému biotopu európskeho významu Ls 1.1 *Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy*.

Z dôvodu zachovania záujmov ochrany prírody je potrebné zachovať prírodné úseky vodných tokov s brehovým porastom, ktorý má charakter uvedených biotopov európskeho významu.

Návrh riešenia:

K územnému plánu obce Podhorany sme sa vyjadrovali v procese prípravy územnoplánovacej dokumentácie obce (stanovisko č.j. 180-003/18 zo dňa 13.12.2018 k zadaniu). V stanovisku boli uvedené informácie o záujmových územiach ochrany prírody uvedených v časti „Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody“ tohto stanoviska, v mapovej prílohe bola uvedená lokalizácia týchto území.

Tieto informácie boli prebraté do aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie obce Podhorany a sú uvedené v texte ako aj v grafickej prílohe návrhu Územného plánu obce Podhorany. Požiadavky ochrany prírody boli rovnako premietnuté do Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie.

K návrhu Územného plánu obce Podhorany ako aj k Správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie nemáme pripomienky

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, na základe ktorého je možné konštatovať, že podmienky boli do Územného plánu obce Podhorany ako aj do Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie zapracované a sú rešpektované.

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 25.07.2019 v Kultúrnom dome v Podhoranoch. Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný záznamom z verejného prerokovania.

Na základe záznamu z verejného prerokovania starostka obce privítala všetkých zúčastnených zástupcov štátnych a verejných organizácií, obcí a verejnosť, a oboznámila ich s programom verejného prerokovania návrhu ÚP-O Podhorany. Verejné prerokovanie viedla starostka obce Mgr. Magdaléna Bogyová. Spracovateľka Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Podhorany“ a návrhu územného plánu Ing. arch. Janka Privalincová podrobne predstavila návrh riešenia jednotlivých zložiek osídlenia v predmetnej územnoplánovacej dokumentácii a hodnotenie vplyvov navrhovaného riešenia na životné prostredie. Prezenčná listina nebola k dispozícii.

Diskusiu otvorila starostka obce. Zo záznamu z verejného prerokovania vyplýva, že boli vznesené tieto pripomienky:

- Pán Martin Brezina s manželkou, obyvatelia obce:
Nesúhlasia s návrhom komunikácie vedľa ich pozemku smerujúcej z hlavnej cesty od existujúceho cintorína v časti Mechenice k cintorínu, ktorý navrhuje územný plán. Svoj nesúhlas zdôvodnili nevyhovujúcou šírkou a kvalitou existujúcej prístupovej cesty k novému cintorínu smerom od lokality B2 I.b etapa z existujúcich ulíc.
- V rámci diskusie vyplynul tiež návrh umiestniť nový cintorín na opačnej strane obce v blízkosti areálu poľnohospodárskeho družstva pri ceste do Bádíc, ktorú obec plánuje spevniť.
- Pán Košťálik, obyvateľ obce:
Navrhol vypustiť z návrhu územného plánu nové lokality č. B14 a B13 určené pre výstavbu rodinných domov z dôvodu zložitejších základových podmienok, nakoľko sa jedná o záplavové územie s vysokou hladinou spodnej vody.

- Pani Eva Večerová, obyvateľka obce:
Poukázala na potrebu skvalitniť podmienky tu žijúcich obyvateľov a to vytvorením nových chodníkov, opraviť príp. rozšíriť existujúce cesty v obci, zabezpečiť napojenie existujúcich rodinných domov na kanalizáciu.
- Prítomní obyvatelia poukázali na to, že návrh územného plánu navrhuje pomerne veľa nových rozvojových plôch na bývanie, čo bude znamenať zvýšenie počtu obyvateľov obce a nenavrhuje pre tieto plochy príslušnú občiansku vybavenosť. Taktiež navrhli vypustiť z návrhu lokalitu B12 určenú pre výstavbu rodinných domov.
- Nakoľko niektoré lokality nie sú pripravené na výstavbu svojimi nevysporiadanými parcelami, do záväznej časti dopísať potrebu spracovania projektu pozemkových úprav – lokality B2, B6, B6a, B6b, B7, B7a, B7b, B8, B9.

Obstarávateľ územného plánu zbral uvedené pripomienky na vedomie a bude sa nimi zaoberať v rámci vyhodnotenia pripomienok k návrhu územného plánu. Zváži zredukovanie navrhovaných lokalít pre novú výstavbu rodinných domov. Na ostatné otázky a pripomienky priamo na prerokovaní zodpovedali zástupcovia obce spolu so spracovateľkou územného plánu.

Po verejnom prerokovaní strategického dokumentu bola na Obecný úrad v Podhoranoch dňa 30.07.2019 doručená námietka piatich občanov obce z časti Mechenice (Andrea Brezinová, Ing. Pavol Mikula, Igor Stankovič, Dezider Fülöp a Ing. Henrich Kollár), ktorí podávajú námietku k využitiu MOK 4,0/30 vedúcej popred ich rodinné domy, ktorá má byť využívaná ako prístupová cesta k novej lokalite cintorína v časti Mechenice (ŠV3). Poukazujú na to, že MOK nevyhovuje bezpečnostných predpisom na komunikácie v obci, z dôvodu jeho šírkových parametrov.

Po verejnom prerokovaní strategického dokumentu bola na Obecný úrad v Podhoranoch dňa 05.08.2019 doručená aj ďalšia námietka občanov obce z časti Sokolíky (manželia Branislav a Ida Košťalikovci), ktorí vznášajú námietky k návrhu na bytovú výstavbu v rozvojových lokalitách B13 a B14. Námietku vznášajú z dôvodu, že časti týchto území sú v záplavovej časti obce. Záplavová voda pri vyliatí vodného toku Hunták netečie cez lokalitu PPO1, len zčasti preteká cez lokalitu PPO2. Hlavne tečie cez lokality B13 a B14. Tieto fakty majú odpozorované z vlastnej skúsenosti zo záplav v minulosti.

Záver vyplývajúce z vyjadrení, stanovísk a verejného prerokovania

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – Na základe priebehu a výsledkov verejného prerokovania, tak ako je to uvedené v zázname z verejného prerokovania, doručených námietok o obyvateľov obce, ako aj samotného procesu hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie možno konštatovať, že verejnosť má námietky a pripomienky k rozsahu navrhovaného strategického dokumentu a k správe o hodnotení z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Z uvedeného dôvodu je nutné vyhodnotiť uvedené námietky občanov v pripomienkovom konaní zo strany spracovateľa ÚP-O a obstarávateľa ÚP-O a prehodnotiť rozsah rozvojových lokalít na novú bytovú výstavbu. Pri hodnotení námietok občanov k šírkovým parametrom MOK je potrebné uviesť, že príslušný orgán na ochranu poľnohospodárskej pôdy nevydal súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na zariadenia nového cintorína v časti Mechenice (ŠV3), čím funkčné využitie danej MOK ostáva v rozsahu doterajšej formy užívania.

C) ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov činnosti

Predložená Správa o hodnotení obsahuje v kapitole C III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a konštatovanie, že Územný plán obce Podhorany je dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ale prostredníctvom regulatívov, limitov obmedzení, usmernení vytvára predpoklady na cieľavedomý primeraný a proporčný rozvoj tohto špecifického priestoru, ktorý je založený na princípe udržania a skvalitňovania životného prostredia.

Vplyvy na obyvateľstvo

Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Index vývoja poukazuje na stúpajúci vývoj za posledných 14 rokov. Počas tohto obdobia stúpol počet obyvateľov v obci o 1,87 %, čo je o 20 obyvateľov viac. Pre návrhové obdobie r. 2030 pri predpoklade, že budú v obci vytvorené optimálne podmienky pre jej rozvoj, by sa mohol očakávať podľa prognózy okresu prírastok o 2,34 % a dosiahnuť v r. 2030 1109 obyvateľov. Úlohou územného plánu je vo vymedzenom časovom horizonte navrhnuť aktivity obyvateľov, ktoré vyústia do nových pracovných príležitostí, bytového fondu, vybavenosti, technickej infraštruktúry a pod.

Územný plán obce - návrh nemá priamy vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Realizáciou navrhnutého územného rozvoja sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci.

V návrhu územnoplánovacej dokumentácie sú jasne stanovené územnopriestorové pravidlá pre realizáciu nových aktivít zabezpečujúcich atraktivnosť prostredia pre domáce obyvateľstvo, návštevníkov, ako aj pre investorov. Navrhovaná činnosť bude mať priaznivý vplyv na obyvateľov obce, a to vytvorením podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti, dobudovania občianskej vybavenosti, kvalitatívnymi zmenami v dopravnom systéme a v konečnom dôsledku ekonomickou konjunktúrou zvyšovania celkovej kultúrnej, estetickej a ekologickej úrovne prostredia bude viesť k zvyšovaniu životnej úrovne a kvality životného prostredia.

Návrh ÚP obce Podhorany nenavrhuje také aktivity, ktoré by v sebe niesli zvýšené riziká ohrozenia zdravia obyvateľstva v obci, alebo narušovali pohodu a kvalitu života.

Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo možno hodnotiť ako v celku pozitívny s dosiahnutím vyššieho kultúrneho a bytového štandardu prostredia.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery

V katastrálnych územiach obce Podhorany sa nachádza Výhradné ložisko „Žirany – stavebný kameň (473)“ a Výhradné ložisko „Žirany – stavebný kameň (586)“, s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) pre Calmit, spol. s r.o., - závod Žirany, Bratislava. Ďalej v predmetnom území sa nachádza prieskumné územie (PÚ) „Topoľčany – horľavý zemný plyn“, určené pre držiteľa prieskumného územia NAFTA a.s. Bratislava. Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk sa v blízkosti chránených ložiskových území ani v blízkosti prieskumného územia sa nenavrhujú žiadne obytné, prípadne rekreačné územia ani iné územia s novými stavbami.

V zásade navrhované činnosti v ÚP-O nemajú vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery a geodynamické javy. V území sa neevidujú staré banské diela a nie sú zaregistrované zosuvy pôdy.

Vplyv na klimatické pomery

V rámci Návrhu ÚP obce Podhorany nie sú identifikovateľné žiadne zásadné vplyvy na klimatické pomery riešeného ani širšieho riešeného územia. Podľa klimatických oblastí je väčšia časť severozápadného územia zaradená do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, suchý, s miernou zimou a menšia časť východného územia do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, mierne suchý, s miernou zimou. Vzhľadom na prevažujúce dopĺňanie bytovej zástavby v predloženom územnom pláne obce, bolo by vhodné doplniť informáciu, že i miera zastavanosti územia a odvedenia zrážkových vôd má nemalý vplyv na mikroklimatické podmienky územia, čo by sa malo premietnuť do zásad tvorby zelene a preferovania realizácie priepustných/polopriepustných povrchov.

V rámci Návrhu ÚP obce Podhorany sú zapracované ekostabilizačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V rámci realizácie rozvojových lokalít je potrebné vytvárať podmienky na ich realizáciu.

Vplyvy na ovzdušie

Na území nie sú evidované žiadne stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia, ktoré by boli v prevádzke. Na území obce sa nachádzajú iba malé zdroje znečisťovania ovzdušia – kotly v rodinných domoch a ostatných prevádzok (obecný úrad, školy, potraviny, pošta). Obec je splynofikovaná a v ďalších rozvojových lokalitách sa navrhuje ďalšia plynifikácia obce. Odporúča sa perspektívne zásobovanie teplom aj využívanie alternatívnych zdrojov tepla. Pri umiestňovaní nových zdrojov znečisťovania ovzdušia dbať o to aby sa tieto nenachádzali na náveternej strane.

Vplyvy na vodné pomery

Povrchové vody v riešenom území reprezentujú vodné toky. Územím preteká vodohospodársky významný vodný tok Dobrotka, vodné toky Hunták, Sokolnícky potok a bezmenné prítoky, všetky v správe SVP a. s., OZ Piešťany. Podľa Prvého plánu manažmentu povodňového rizika (SVP, š. p.), v rámci ktorého sú navrhované protipovodňové opatrenia pre SR, obec Podhorany v zozname nefiguruje. Podľa doteraz známej povodne v obci z roku 2010, sú v ÚP zakreslené inundačné plochy pri povodí potoka Hunták a Sokolníckeho potoka. Navrhuje sa nová výsadba zelene, dosadba k jestvujúcej zeleni a ochrana systémom odtoku prebytočnej (povodňovej) vody z koryta potoka preliatím do vedľajších obtokových korýt, meandrov, v miestach pravdepodobného vyliatia vody z korýt vodných tokov (lokalita PPO). Realizáciou týchto plôch sa predíde neplánovaným záplavám vyliatia vody z vodných tokov, ktoré ohrozujú zastavané územie. Zeleň na pôde bude súčasťou poľnohospodárskeho druhu pozemku, vzniknú tak plochy vhodné na náhradné výsadby. Na vodných tokoch v území obce neboli prevedené merania. Je nevyhnutné rešpektovať záplavové územia a inundačné územia popri vodných tokoch na ktoré poukazovali aj obyvatelia obce v procese pripomienkovania strategického dokumentu.

Vplyvy na pôdu

V území obce Podhorany, ktoré má rozlohu 1770,7269 ha, má poľnohospodárska pôda 46,9 % zastúpenie (830,5236 ha) a lesná pôda 41,78 % zastúpenie (739,8412 ha). V území sa nachádza najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda 0102002/2, 0139002/2, 0139002/2, 0144002/3, 0144202/3. Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené do skupín kvality poľnohospodárskej pôdy 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. V zmysle kategorizácie pôd podľa hlavných pôdnych jednotiek riešené územie pokrývajú pôdy na zrázoch, fluvizeme, černoze, hnedozeme, kambizeme a rendziny. Podľa zrnitosti štruktúry sa v riešenom území nachádza pôda hlinitá, ťažká, veľmi ťažká, ílovitá, stredne ťažká a piesočnatohlinitá. Pôdy riešeného územia sú bez skeletu, slabo, stredne a silno skeletovité. Kontaminované pôdy sa v území

nenachádzajú; územie spadá do oblasti relatívne čistých pôd. Náchylnosť pôd k vodnej erózii je silná 1,51 - 5,0 mm/rok, stredná 0,51 - 1,5 mm/rok a slabá 0,05 - 0,5 mm/rok. Náchylnosť pôd riešeného územia k veternej erózii je žiadna až slabá erózia (menej ako 0,7 t/ha).

ÚP-O predpokladá návrh rozvojových zámerov obce. Z navrhovanej výmery predstavuje záber pôdneho fondu plochu 48,4 ha (mimo hranice zastavaného územia) + 11,3 ha (v hranici zastavaného územia obce k 1.1.1990). Záber poľnohospodárskej pôdy bude uskutočňovaný postupne po jednotlivých lokalitách a po jednotlivých etapách určených v rozhodnutí príslušného orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. Záber poľnohospodárskej pôdy bude uskutočňovaný postupne po jednotlivých lokalitách. V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy bude investorom vykonaná skrývka humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných natrvalo a zabezpečené jej hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Na väčšine z uvedených plôch dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy v bonite 3. a 4. skupiny BPEJ, resp. menšej miere v bonite 2., 5. a 6. skupiny BPEJ. Pozitívom je, že navrhnuté zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie obce a využívajú možnosť druhostrannej zástavby jestvujúcich komunikácií a dostavbu voľných stavebných pozemkov. Nakoľko príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy neudelil súhlas k budúcemu možnému použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely na lokalitu č. ŠV3 o celkovej výmere 1,2 ha bude nutné hľadať novú lokalitu na zriadenie nového cintorína v časti Mechenice. Tieto zábery poľnohospodárskej pôdy je potrebné považovať za negatívny vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Nepredpokladá sa, že by došlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru. Pri realizácii činností a stavieb podľa ÚP-O, ktorými by mohli byť zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov) - v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. Územný plán navrhuje rozvoj územia v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce, kde dôjde k záberu poľnohospodársky využívannej pôdy, čo bude mať vplyv na biotopy v živočíšnych spoločenstvách polí a v živočíšnych spoločenstvách antropicky podmienených.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Územie obce je poľnohospodársky využívané, nachádzajú sa tu plochy ornej pôdy až do 300 ha bez výraznej drevinovej plochy. Navrhuje sa uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách (50 – 60 ha), realizovať to výsadbou zelene rozdeľujúcou veľké bloky pôdy; vzniknú tak pozemky vhodné na náhradné výsadby, ako súčasť poľnohospodárskych druhov pozemkov. Významnejšiu drevinovú štruktúru tvoria lesy o rozlohe 739,8412 ha, čo je 59,69 % z oboch katastrálnych území (Sokolníky 2,71 % - 13,4178 ha; Mechenice 56,98 % - 726,4234 ha). Nachádzajú sa vo východnej a južnej časti územia.

Územný plán obce Podhorany nebude mať podstatný priamy vplyv na krajinnú štruktúru. Predpokladaným rozvojom jednotlivých funkčných zložiek v území - bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia v nadväznosti na zastavané územie obce ako aj mimo zastavaného územia obce príde k zmene priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Navrhnuté

zmeny vo funkčnom a priestorovom využití riešeného územia prispievajú k rozvoju obce a k skvalitneniu života jej obyvateľov.

Krajinný ráz a scenéria sa zmenia. Nové rozvojové lokality pre bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu sa prevažne navrhujú mimo zastavaného územia obce. Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, súčasnú krajinnú štruktúru, funkčné využitie územia, estetické vnímanie krajiny a pod. bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov podľa platnej legislatívy.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

Do riešeného územia obce Podhorany zasahujú chránené územia ochrany prírody a evidujeme nasledovné územia:

Územia európskeho významu zo siete Natura 2000:

- SKUEV0130 Zobor druhý, tretí a štvrtý stupeň ochrany
- SKUEV0877 Malý Bahorec druhý stupeň ochrany
- SKCHVÚ031 Tribeč sú určené zákazové činnosti

Územia národnej siete – veľkoplošné chránené územia

- CHKO Ponitrie druhý stupeň ochrany

Územia národnej siete – maloplošné chránené územia

- CHA Huntácka dolina štvrtý stupeň ochrany
- PR Žibrica tretí a štvrtý stupeň ochrany, 100m von od hranice sa nachádza ochranné pásmo rezervácie, v ktorom platí tretí stupeň ochrany

Ostatné záujmové lokality ochrany prírody:

- biotopy európskeho významu Hôrka, Mezofilné lúky pod lesom, Južné a východné svahy Malého Bahorca, Pod Vinohradmi,
- zaradenie do biotopov európskeho významu Brehový porast prírodných úsekov potoka Hunták a jeho ľavostranného prítoku

Mokrade:

- mokraď Hunták (219 000 m²) podľa Zoznamu mokraďí Slovenska

V riešenom území z prvkov ÚSES sa nachádzajú biokoridory:

- nadregionálny biokoridor - Mechenický les v blízkosti CHA Huntácka dolina
- nadregionálne biocentrum - Mechenický les v blízkosti CHA Huntácka dolina
- regionálny biokoridor - vodohospodársky významný vodný tok Dobrotka, vodný tok Hunták, Sokolnícky potok
- navrhuje sa dosadba vodomilných drevín obojstranne po celej dĺžke vodných tokov na plochách s absentujúcou vegetáciou
- z dôvodu zachovania záujmov ochrany prírody je navrhované zachovať prírodné úseky vodných tokov s brehovým porastom, ktorý má charakter biotopov európskeho významu

Navrhované sú prvky M-ÚSES:

- miestny biokoridor - vodohospodársky významný vodný tok Dobrotka, Sokolnícky potok, bezmenné prítoky - navrhuje sa dosadba vodomilných drevín obojstranne po celej dĺžke vodných tokov na plochách s absentujúcou vegetáciou

- miestne biocentrum – biotopy európskeho významu - Hôrka, Mezofilné lúky pod lesom, Pod vinohradmi, Malý Bahorec – navrhuje sa plochy zachovať bez stavebnej činnosti
- interakčný prvok - po zrealizovaní výsadby, prípadne dosadby a zapojení daného porastu po určitom čase, je možné dané prvky v území považovať za interakčné
- jestvujúca vyhradená a verejná zeleň v zastavanom území obce
- navrhované línie NDV - zeleň pri cestách II. a III. triedy, zeleň pri miestnych komunikáciách, zeleň pri poľných komunikáciách, zeleň pri vodných tokoch, zeleň na ornej pôde.

Návrh ÚP-O Podhorany nenavrhuje také rozvojové aktivity, ktoré by nejakým významnejším spôsobom mohli ovplyvniť chránené územia v katastrálnych územiach obce. Návrh územného plánu obce rešpektuje prvky ÚSES-u a dopĺňa ho o interakčné prvky miestneho významu, čím sa vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability a tým aj zachovanie pestrosti podmienok a foriem života. V riešení návrhu ÚP-O sú rešpektované všetky ochranné pásma dopravných stavieb, rozvodov energetickej siete a vodných tokov.

Vzhľadom na charakter rozvoja obce, možno považovať úplnosť zistenia vplyvov strategického dokumentu na chránené územia a ÚSES za postačujúci. Prvky ÚSES a územia sústavy NATURA 2000 sú akceptované ako územia s ekostabilizačnou funkciou a navrhujú sa opatrenia - regulatívy, aby novými aktivitami nebola narušená ich ekostabilizačná funkcia a predmet ich ochrany.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Na území obce sa nachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ako aj architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú historické a kultúrne hodnoty. Navrhuje sa rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok, miestnych pamiatok a ich okolia. Je navrhované prezentovať pamiatkový fond územia vhodnými informačnými smerovými tabuľami v rámci obce a cykloturistiky. Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na tieto kultúrne pamiatky.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladá sa, v riešenom území sa nenachádzajú.

Iné vplyvy

Nepredpokladajú sa.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Možno skonštatovať, že vyhodnotenie vplyvov je spracované na primeranej úrovni s ohľadom na to, že v etape spracovania územnoplánovacej dokumentácie sa nedajú exaktne charakterizovať konkrétne vplyvy jednotlivých stavebných zámerov a ich rozsah na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Treba však dodať, že existujú viaceré metodické postupy, ktoré je možno využiť pri stanovení potenciálu územia a stanovenia vhodnosti lokalít na vybrané činnosti v krajine, čím by sa predišlo stretom záujmov rozvoja so záujmami ochrany prírody, krajiny a zložiek životného prostredia. Zásadné konflikty kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované. Negatívne vplyvy sú charakterizované skôr ako dočasné, počas realizácie rozvojových lokalít.

D) POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

Pri hodnotení dotknutého územia autor vychádzal z vlastných rozborov a prieskumov a publikovaných údajov iných autorov týkajúcich sa hodnoteného územia. Hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie bolo vykonané hlavne opisnou formou, porovnávaním a pomocou zvolených kritérií, resp. regulatív.

Významnou zložkou hodnotenia bol vlastný doplňujúci prieskum, porovnanie dostupnej databázy z literatúry a prieskumných správ o riešenom území so zistenými podkladovými údajmi počas prieskumu, významným zdrojom boli informácie od dotknutých orgánov. Na základe analýzy územia a hodnotenia vplyvov boli v procese využité metódy analógie dát a odborné odhady a porovnania.

Základná podkladová údajová databáza vychádza z platnej územnoplánovacej dokumentácie kraja, z územnej dokumentácie štátnej ochrany prírody, z literárnych zdrojov, monitoringu jednotlivých zložiek, dát zistených doplňujúcim prieskumom a konzultácií s odborníkmi rôznych profesií.

E) VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V rozsahu hodnotenia bolo v bode 1. určené, že okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

Návrh Územného plánu obce Podhorany sa predkladá invariantne.

Nulový variant je stav, keby sa nepristúpilo k spracovaniu predmetného strategického dokumentu resp. k jeho schváleniu. Obec Podhorany by nemala novú územnoplánovacia dokumentáciu, následkom čoho by ostávala pôvodná územnoplánovacia dokumentácia s komplikovanou možnosťou jeho zmien a doplnkov, čím by sa sťažilo plánovanie rozvoja obce a skvalitnenie životného prostredia.

Rozvojový variant je v porovnaní s nulovým variantom ÚP-O ako celkom, pre obyvateľstvo a rozvoj obce výhodnejší, pretože ten rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce vrátane jeho obyvateľov. Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z navrhovaného ÚP, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti ÚP-O, nevytvárajú v území takú záťaž, ktorá by významne negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce. V plnej miere sa akceptuje a rešpektuje prítomnosť existujúcich chránených území. Nová výstavba sa navrhuje uskutočňovať v hranici zastavaného územia ale aj mimo zastavaného územia obce a na plochách k nej bezprostredne prilahlých a pri zachovaní stupňa ochrany. Rozvojový variant navrhuje rozvoj obytnej funkcie, rekreačnej funkcie, dopravnej a technickej infraštruktúry. Naplňa ciele, ktoré boli na ňu stanovené v Zadaní.

Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Územnoplánovacia dokumentácia, ktorú tvorí územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho najdôležitejším výstupom je záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky využívania územia a umiestňovania stavieb.

Zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu obce je „Zadanie pre vypracovanie Územného plánu obce“ (schválené zastupiteľstvom obce). Zadanie stanovuje rozsah, obsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie. Zadanie bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre Územný plán obce a Krajinnoekologického plánu vrátane podkladov a informácií získaných počas prípravných prác.

Na základe uvedených požiadaviek na obsahovú náplň konceptu bol spracovaný variant v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení Ministerstva životného prostredia SR pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu a stanovené podmienky regulácie územia.

F) NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V časti C. v kapitole IV. „Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie“ Správy sú navrhnuté a popísané opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľov v nasledovnom znení:

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti výroby, dopravy, technickej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

Bývanie

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné brať do úvahy:

- ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m od osi, ochranné pásma inžinierskych sietí
- ochranné pásmo 6 m od brehovej čiary Sokolníckeho potoka a potoka Hunták
- ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného pozemku
- ochranné pásmo pohrebiska 50 m od hranice pozemku pohrebiska
- pásmo hygienickej ochrany (chov moriek PHO 40 m; družstvo PHO 50 m) od oplotenia areálu
- inundačné územie – zaplavovaná a podmáčaná plocha pri vodných tokoch.

Navrhuje sa bývanie v rodinných domoch (samostatne stojace RD so záhradami a doplnkovými stavbami), v stavebných medzerách existujúcej zástavby, na nadmerných súkromných pozemkoch v zastavanom území aj tesne nadväzujúcich na zastavané územie (lokality B), neuvažuje sa s rozvojom bývania v bytových domoch (B, B1 - B14). Navrhuje sa budovať stavby so zvýšenou úrovňou suterénu, napr. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov, na plochách, ktoré sú v blízkosti inundačného územia, v lokalitách B, B2, B7b, B8, B11, B12, B13, B14. Je zakázané stavať objekty trvalého charakteru v záujmovom území vodných tokov Hunták a Sokolnícky potok, kde je navrhované inundačné územie (vodohospodárska plocha – zóna bez výstavby) v šírke 10 - 20 m od brehovej čiary potokov na obe strany.

Kultúrne pamiatky

- rekonštrukcia nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov obce a ich okolia

Občianska vybavenosť

- rekonštrukcia objektov a plôch: - základná škola (OV1), materská škola (OV2), obecný úrad, kultúrne domy, ostatné súvisiace objekty a ihriská (B)
- nová výstavba: - telocvičňa pri ZŠ (OV1), trhové miesta (B)
- občianska vybavenosť a pešie námestie (OV3)

Špecifická vybavenosť

- rekonštrukcia objektov a plôch: - kostoly a okolie, domy smútku a cintoríny (ŠV1, ŠV2)
- nová výstavba: - cintorín a pohrebisko, prvky drobnej architektúry (ŠV3)

Poľnohospodárska výroba

- rešpektovať lokalizáciu existujúcich areálov poľnohospodárskej výroby (POV1, POV2)
- realizovať modernizáciu poľnohospodárskych družstiev
- vysadiť bariérovú zeleň

Agroturistika

- v rámci obce na nadrozmerných záhradách uvažovať s rozvojom agroturistiky (školské a rodinné pobyty, ako liečby pri alergiách a civilizačných chorobách aktívnym oddychom formou prác na farme), rozvoj agroturistiky prispeje k stabilizácii agropotravinárskeho sektoru, hlavne pokiaľ ide o odbyt jeho produktov a zamestnanie

Priemyselná výroba

- rešpektovať lokálne rodinné areály drobnej výroby, v ÚP sa neuvažuje s návrhom plôch pre priemysel
- umožniť umiestňovanie malých prevádzok v rámci zastavaného územia v kombinácii s bývaním

Šport a rekreácia

- rekonštrukcia objektov a plôch: - detské ihriská (B)
- nová výstavba: - futbalové a multifunkčné ihrisko (RŠ1, RŠ2)
- rešpektovať jestvujúcu plochu záhradkárskej osady (RZ) v juhozápadnej časti územia obce Mechenice

Dopravné vybavenie

- rekonštrukcia cesty II. a III. triedy, úprava dopravného priestoru podľa kategórie
- obnova železničnej dopravy, objektov a areálu železničnej stanice
- rekonštrukcia a výstavba mostných objektov a priepustov cez vodné toky
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a obrátisk
- výstavba usmernených križovatiek na ceste II. a III. triedy
- výstavba a rekonštrukcia poľných komunikácií
- vybudovanie cyklistických a peších komunikácií
- výstavba plôch na parkovanie
- vybudovanie odvodnenia komunikácií a parkovania (vsakovanie na mieste do zelených pásov zatrávnením, alebo štrkovými vsakovacími pásmi, alebo podzemným vsakovacím systémom)
- vybudovanie čakárenských prístreškov a autobusových vybočísk
- realizácia protihlukových bariér výsadbou zelene v dopravných priestoroch ciest a komunikácií

Technické vybavenie

- rekonštrukcia objektov a areálov vodárenských zdrojov, studní, vodojemu a automatickej tlakovej stanice
- vybudovanie a rekonštrukcia siete verejného vodovodu a súvisiacich zariadení
- vybudovanie a rekonštrukcia splaškovej a tlakovej kanalizácie a súvisiacich zariadení
- prekládka vzdušného elektrického vedenia do zeme

- vybudovanie podzemného elektrického vedenia
- rekonštrukcia existujúcich a vybudovanie nových trafostaníc
- rekonštrukcia verejného osvetlenia, stavby nového verejného osvetlenia súvisiacich stavieb vrátane modernizácii technológií
- vybudovanie siete verejného plynovodu a súvisiacich zariadení
- vybudovanie siete telefónneho vedenia a súvisiacich zariadení
- vybudovanie bezdrôtového rozvodu obecného rozhlasu
- stavby zariadení na ukrytie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia
- stavby zariadení na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia
- rekonštrukcia hydromelioračných zariadení

Ochrana prírody

- revitalizácia, dosadba a nová výsadba prvkov N-ÚSES, R-ÚSES a M-ÚSES
- výsadba zelene (náhradná výsadba)
- verejná zeleň v zastavanom území obce
- vyhradená zeleň v areáloch ZŠ, MŠ, kultúrnych domov, obecného úradu a cintorínov
- zeleň okolia ciest II. a III. triedy, miestnych, poľných, cyklistických komunikácií, vodných tokov
- a ornej pôdy
- výsadba zelene je činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme, s následným zvýšením biodiverzity a ekologickej stability územia; obzvlášť je to citlivé z hľadiska rentability (platby PPA); úžitky z drevín patria pod ekosystémové služby s cieľom podporiť trvalo udržateľný rozvoj (TUR) obce

Ochrana pôdy a lesov

- chrániť a rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj
- uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách (50 – 60 ha), realizovať to výsadbou zelene rozdeľujúcou veľké bloky pôdy
- okolo areálov, popri cestách a poľných komunikáciách vysadiť bariérovú zeleň

Ochrana pred povodňami

- výsadba drevín na pôde a vodomilných drevín pri vodných tokoch (PPO)
- realizácia obtokových korýt, meandrov (PPO)
- vybudovanie systému odrážok s vyústením do zasakovacej jamy pre poľné a lesné komunikácie.

Ako spracovateľ odborného posudku navrhujem doplniť nižšie uvedené druhy opatrení, ktoré vychádzajú z požiadaviek a pripomienok zo stanovísk ku Správe a návrhu strategického dokumentu a ich možných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

1. Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých projektov v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
2. Konkrétne rozvojové projekty obce realizovať v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov.
3. Pri rozhodovaní pri výbere projektov dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti podporovanej aktivity a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých vplyvov.

4. Dobudovanie splaškovej kanalizácie brať ako nevyhnutnú podmienku rozvoja obce.
5. V rámci aktivít v navrhovaných rozvojových lokalitách nezasahovať do biotopov európskeho a národného významu.
6. Dodržať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
7. Prehodnotiť rozsah návrhu IBV v lokalitách B8, B12, B13 a B14 z dôvodu návrhu závažných protipovodňových opatrení.
8. Upozorňujeme na potrebu prehodnotenia návrhu IBV lokalít B13 a B14, z dôvodu že tieto pozemky sa nachádzajú v záplavovom území. V súlade s § 20 ods. 5 písm. a) zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je v inundačnom území zakázané umiestňovať bytové budovy.
9. Riešené územie sa nachádza v území s nízkym až stredným radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. MZ SR 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
10. Rešpektovať všetky záväzné regulatívy zo záväznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v znení jeho zmien a doplnkov.
11. Rešpektovať rozvojové zámery rýchlostnej cesty R8 Nitra – Križovatka R2, vrátane jej ochranného pásma v súlade s pripravovanou štúdiou realizovateľnosti a za podmienok stanovených NDS, a.s.
12. Zvýšiť ochranu podzemných a povrchových vôd v riešenom území.
13. Zabezpečiť ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov v riešenom území.
14. Nezasahovať do pobrežných pozemkov vodných tokov, ktoré pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb a zariadení užíva správca vodného toku (§ 49 ods. 2 vodného zákona).
15. Dosiahnuť, v čo najväčšej miere, odkanalizovanie obce verejnou kanalizáciou a zásobovanie obce pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu. Preukázať hydrotechnickými výpočtami dostatočnú kapacitu existujúcej vodovodnej siete, s prihliadnutím na rozvojové zámery uvedené v predloženom ÚP-O.
16. V texte Smernej časti ÚP – O upraviť na str. 53 text (podľa platného zákona č. 543/2002 Z.z. v súčasnom znení – zmena od 1.1.2014):
„Ochrana prírody a krajiny
Ochranou prírody a krajiny sa rozumie najmä:
 - obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu
 - odstraňovanie následkov takých zásahov
 - starostlivosť o ekosystémy
 - vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability“*na text s nasledovným znením:*
„§ 2 ods. 1 zákona
Ochranou prírody a krajiny sa podľa tohto zákona rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy,¹⁰⁾ nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.“

17. V texte Závaznej časti ÚP – O na str. 15 zaradiť do kapitoly Ochrana pred povodňami nasledovný text:
„V záujme predchádzania vzniku povodňových situácií a lokálnych bahenných povodní z dôvodu čoraz častejšieho výskytu extrémnych krátkodobých prívalových dažďov a zabráneniu erózii pôdy, a to najmä z dôvodu ochrany nehnuteľnosti (nadzemné stavby – rodinné domy a pod.) vytvárať zasakovacie políčka (trvalé trávne porasty alebo viacročné krmoviny) v striedaní s líniovými porastami NSKV v častiach extravilánu na ornej pôde s vyšším stupňom sklonu svahov. Kultúry TTP realizovať hlavne na svahoch s vyšším stupňom sklonu svahov v kombinácii so zasakovacími a zvodnými prielohmi. Nepripúšťať najmä v blízkosti obytných zón v rámci osevných plánov riedkosiate plodiny (kukurica, slnečnica, repka) bez zabezpečovacích opatrení na ornej pôde a to z dôvodu preventívneho zabránenia vzniku lokálnych bahenných povodní.“
18. Pri aplikácii strategického dokumentu dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území v územnoplánovacej dokumentácii. Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk územia v blízkosti chránených ložiskových území nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.
19. Riešiť rekultiváciu starej environmentálnej záťaže s označením NR (023) / Podhorany – skládka KO, časť Mechenice.
20. Nakoľko príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy neudelil súhlas k perspektívnemu použitiu poľnohospodárskej pôdy na zriadenie nového cintorína v navrhovanej lokalite ŠV3, je potrebné hľadať novú lokalitu umiestnenia nového cintorína. Táto lokalita musí vyhovovať podmienkam zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve, ako aj zákonu č. 364/2004 Z.z. o vodách.
21. Xerothermné lokality s výskytom biotopu európskeho významu Tr2, ktoré významne zvyšujú biodiverzitu územia v krajine, tam kde dominujú poľnohospodársky využívané pozemky, zachovať bez stavebnej činnosti, so zabezpečením starostlivosti o územie odstraňovaním náletových drevín a krovín.
22. Zachovať existujúce remízky s výskytom mimolesnej drevinovej vegetácie v celom záujmovom území obce Podhorany.
23. Uprednostňovať na vykurovanie domácností zemný plyn ako aj alternatívne zdroje energie.
24. Environmentálnu vhodnosť a prípustnosť činností prehodnotiť v súlade s platnou legislatívou, pri ich lokalizácii dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o posudzovaní vplyvov, ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny a nadväzujúcich vykonávacích predpisov a tiež ustanovenia ďalších v predchádzajúcom texte uvedených zákonov.

ZÁVER

Posudzovaná Správa zodpovedá nárokom, ktoré zo zákona o posudzovaní vplyvov vyplývajú pre spracovanie tohto stupňa dokumentácie. Je vypracovaná podľa obsahovej štruktúry uvedenej v prílohe č.5 zákona o posudzovaní vplyvov a v zmysle požiadaviek stanovených v rozsahu hodnotenia, ktoré vydal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 21.01.2019.

Správa a strategický dokument Územný plán obce Podhorany sú spracované pre obec Podhorany, čiže sa jedná o dokumentáciu na lokálnej (miestnej) úrovni, ktorá určuje rámec funkčného využitia územia navrhovaného pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, športu,

rekreácie, zelene, špeciálnej vybavenosti, poľnohospodárskej výroby a dopravno-technického zázemia obce. Navrhované riešenie a podrobnosti spracovania sú danému stupňu územnoplánovacej dokumentácie primerané, po obsahovej stránke možno materiál hodnotiť pozitívne.

Predložený strategický dokument je akceptovateľný, jeho výsledky analyzovaných problémov je možné využiť ako podklad pre pokračovanie v obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie a rozhodovacím procese.

V ďalšej etape obstarávania územnoplánovacej dokumentácie **odporúčam dopracovať čistopis návrhu riešenia „Územný plán obce Podhorany“ podľa rozvojového variantu**, za súčasného naplnenia opatrení uvedených v bode F/ tohto posudku.

Vychádzajúc zo zohľadnenia všetkých odborných aspektov a poznatkov získaných o území odporúčam vydať

súhlasné záverečné stanovisko

k schváleniu strategického dokumentu „Územný plán obce Podhorany“.

Posudok je vypracovaný v troch písomných vyhotoveniach a 1 x na elektronickom nosiči dát, má 24 strán. Návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov je prílohou tohto posudku.

Príbelce, september 2019

Ing. Tibor Čierny

Príloha: Návrh záverečného stanoviska